ÒPERA

'Josafat'

Campana sense batall

Xavier Cester

'Josafat', de Pere Josep Puértolas. Antoni Comas, Rosa Mateu, Montserrat Torruella, Josep Pieres. Llibret, direcció d'escena, espai escènic i il·luminació: Pau Guix. Vestuari: Jordi Bernaus. Estudi XX-Cor. Orquestra Simfònica de Sant Cugat. Direcció: P.J. Puértolas. Fòrum Grec, Universitat de Barcelona, 1 de juliol.

FRANCESC MELCION

Rosa Mateu i Antoni Comas van demostrar un cop més el seu talent

Si aquest fos un país normal, cada temporada hi hauria l'estrena d'alguna òpera catalana de petit, mitjà o gran format i, de tant en tant, en sortiria algun títol que realment tingués projecció de futur. Com que no som un país normal, cada estrena operística aixeca unes expectatives que en pocs casos s'arriben a satisfer. Perquè, desenganyem-nos, de compondre òperes no se n'aprèn per inspiració divina, sinó amb feina constant i regular, amb la ració inevitable de fracassos i èxits.

Tot aquest pròleg és per contextualitzar l'estrena de *Josafat,* de Pere Josep Puértolas, un títol que, tot i encerts parcials, no deixa de quedar ben lluny d'un resultat satisfactori. Ni el text ni la partitura saben crear un drama creïble i punyent a partir de la novel·la de Prudenci Bertrana, manca tensió, sentit de la progressió, una definició (textual i musical) més acurada dels personatges, l'obra va sonant sense que, en el fons, passi res de remarcable. La posada en escena, presidida per una gran campana, de Pau Guix, responsable del llibret, no contribueix gaire a la causa, amb solucions ingènues: abillar, a mig camí d'una *dominatrix* i un oficial de les SS, el mossèn de cuir negre és no tenir confiança en el text i la música perquè estableixin sense dubtes el seu perfil autoritari; fer un canvi a les fosques dels quatre elements d'*atrezzo* només perquè en dos segons el protagonista torni a deixar-ho tot com abans voreja l'absurd; i l'aparició final del mossèn i Pepona és un anticlímax innecessari.

La part més positiva va venir de la treballada escriptura orquestral de Puértolas, més atractiva que una declamació vocal postverista, amb passatges especialment brillants per a fusta i metall, tot i que en massa ocasions l'orquestra, més que reflectir o fer-se eco de les emocions dels personatges, era un simple embolcall sonor. La Simfònica de Sant Cugat va complir amb més voluntat que encert, mentre que l'Estudi XX-Cor va resoldre sense incidències el seu paper. No es pot negar que tant Antoni Comas (Josafat) com Rosa Mateu (una Fineta vestida pel seu pitjor enemic) van posar tota la carn i tots els seus prou coneguts talents a la graella. La seva entrega, la seguretat del tenor en les repetides ascensions a l'agut, la generositat en el fraseig de la soprano no van ser prou, però, per redimir l'empresa. Una episòdica Montserrat Torruella i un contundent Josep Pieres completaven el quartet protagonista d'aquest *Josafat* estrenat dins d'un marc, el Grec, als darrers anys al·lèrgic al gènere líric. Pere Josep Puértolas i Pau Guix, com tot creador, tenen dret a arriscar-se i a no encertar-la, la llàstima és que el risc veritable és que les institucions que haurien d'apostar per la creació vegin justificada la seva escandalosa inactivitat.